

Tantárgyi tematika és követelményrendszer
TKO 1103 Tanítás-tanulás 1. (A tanítás mestersége)
2021/22. II. félév

Féléves előadástematika

1. hét: Tanuláselméletek. Rövid didaktikatörténeti bevezetés.
2. hét: A tanítás-tanulási folyamat makro- és mikrostruktúrája.
3. hét: Dokumentumok a pedagógus tervezőmunkájában.
4. hét: A tematikus tervezés pedagógiai értékei.
5. hét: Változatok a tananyag- és időbeosztásra: a 45 perces órától az epochális rendszerig.
6. hét: Tanári szerepek. A kezdő tanárok tipikus problémái.
7. hét: A reflektív tanári habitus fejlesztésének lehetőségei.
8. hét: A műveltséganyag kiválasztásának kérdései, a műveltség fogalma. Általános és egyéni műveltség. Humán és természettudományos műveltség.
9. hét: Klasszikus és modern taneszközök, a tankönyvelemzés módszerei.
10. hét: Humor a pedagógiában. Játékok és játékosság a tanórán.
11. hét: Hátrányos helyzetű tanulók az iskolában. A tanulók szociokulturális hátterének jelentősége a tanítás-tanulás folyamatának megtervezése, előkészítése szempontjából.
12. hét: A nyelvi hátrány és a nyelvi szocializáció kérdései. Nyelvváltozatok az iskolában. A tanári nyelvhasználat.
13. hét: Az iskola mint információs forrásközpont. Az iskolai könyvtár. Együttműködés a könyvtárostannal, könyvtári órák tervezése.
14. hét: Iskolán kívüli helyszínek a tanulás szolgálatában. Tanulmányi séták, intézménylátogatások megszervezése. A múzeum mint tanulási tér.

Féléves szemináriumi tematika:

1. hét: A jó tanár. Írói visszaemlékezések és filmélmények.
2. hét: Vezetési stílusok – tanítási stílusok.

3. hét: A fiúk és lányok közötti különbségek oktatási konzekvenciái.
4. hét: A tanórai fegyelem és fegyelmezés kérdései, módszerei.
5. hét: Óraelemzési szempontok. A hospitálási napló.
6. hét: 1. hospitálás a gyakorlóiskolában.
7. hét: A hospitálási tapasztalatok megbeszélése.
8. hét: Az oktatás módszerei. A módszerválasztást befolyásoló tényezők.
9. hét: Humor a pedagógiában. Játékok és játékosság a tanórán.
10. hét: Jellegzetes tanári tévhitek.
11. hét: A tantárgyközi kapcsolatok /tartalmak tanórai megjelenítésének alternatívái.
12. hét: 2. hospitálás a gyakorlóiskolában.
13. hét: A hospitálás tapasztalatainak megbeszélése.
14. hét: A félév során tanultak összefoglalása, a kurzus tanulságainak megbeszélése.

Irodalom:

Falus Iván (szerk.): Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2004

Golnhofer Erzsébet - Nahalka István (szerk.): A pedagógusok pedagógiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2001

Knausz Imre: A tanítás mestersége. IFA, Budapest, 2001
(<http://mek.oszk.hu/01800/01817/01817.htm>)

Szabó László Tamás: Didaktika szöveggyűjtemény. Pallas Debrecina 2. Kossuth Egyetemi Könyvkiadó, Debrecen, 2006

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

A kollokvium típusa: szóbeli.

A szóbeli vizsga témakörei:

1. A didaktika alapfogalmai: ismeret, tudás, képesség, készség, jártasság. A tanulás fogalmának értelmezései a mai pszichológiában és didaktikában.
2. A tanítás-tanulási folyamat makro- és mikrostruktúrája.
3. Dokumentumok a pedagógus tervezőmunkájában.

4. Tanári szerepek. A kezdő tanárok tipikus problémái.
5. A reflektív tanári habitus fejlesztésének lehetőségei.
6. A műveltséganyag kiválasztásának kérdései, a műveltség fogalma. Általános és egyéni műveltség. Humán és természettudományos műveltség.
7. Klasszikus és modern taneszközök, a tankönyvek típusai, a tankönyvelemzés módszerei.
8. A nyelvi hátrány és a nyelvi szocializáció kérdései. Nyelvváltozatok az iskolában. A tanári nyelvhasználat.
9. Az iskolai osztály mint közösség. A koedukáció előnyei és hátrányai, a fiúk és lányok közötti különbségek oktatási konzekvenciái.

Az értékelés módja, ütemezése:

- A vizsgán az értékelés ötfokú skálán történik.

A félévközi ellenőrzések követelményei:

- Az egyes hospitálásokon való részvétel kötelező, a hospitálások utáni órákon kell benyújtani az elkészített dokumentumokat. A hospitálási naplót nyomtatott formában (Times New Roman betűtípussal, 12-es betűmérettel, másfeles sorközzel megírva) kell benyújtani. Emellett a kilencedik szemináriumi alkalomra kommunikációs önportrét kell készíteni minimum 2 oldalnyi terjedelemben, a hospitálási naplókhoz kapcsolatban említett formai követelmények szerint.

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegyet a szóbeli felelet minősége alapján ítéli meg az oktató. A tényanyag ismerete mellett a hallgató kifejezőkészsége, stílusa is megmérettetésre kerül.

Tantárgyi tematika és követelményrendszer

BAI 0004 A nevelés történeti alapjai

2021/22. II. félév

Féléves tematika:

1. hét: Nevelési koncepciók az ókori görög és római kultúrában. Quintilianus a szónokképzésről.
2. hét: A középkori nevelés meghatározó eszméi és intézményei.
3. hét: A humanizmus nevelésfelfogása. Erasmus, Rabelais, Montaigne.
4. hét: A reformáció pedagógiájának főbb tartalmai. Luther és Kálvin nézetei a nevelésről.
5. hét: Pedagógiai gondolkodók az átmenet századában: Comenius, Locke, Apáczai Csere János.
6. hét: A felvilágosodás pedagógiája és gyermekképe. Rousseau.
7. hét: A filantropista és neohumanista nevelési mozgalom főbb képviselői. Salzmann, Pestalozzi.
8. hét: A német filozófiai pedagógia. Kant, Schleiermacher, Herbart.
9. hét: Tolsztoj iskolakritikája.
10. hét: XIX. századi keresztény pedagógiai reformtörekvések. Don Bosco, Adolf Kolping.
11. hét: Pedagógiai reformerek a XX. század elején. Key, Dewey, Claparède, Ferrière.
12. hét: A XX. század főbb pszichológiai irányzatainak hatása a nevelésre.
13. hét: A nevelés alkonyát jósoló irányzatok a XX. század második felében. Posztpedagógiai és antipedagógiai elméletek.
14. hét: Összegző áttekintés, további szakirodalom ajánlása az egyes korszakok és gondolkodók alaposabb megismeréséhez.

Irodalom:

Gazda István: Kuriózumok a magyar művelődéstörténetből. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1990

Horváth László – Pornói Imre: Neveléstörténet. Bessenyei György Könyvkiadó, Nyíregyháza, 2002

Léderer Emma: Egyetemes művelődéstörténet, Aqua Kiadó, Budapest, 1992

Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla: Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe. Osiris Kiadó, Budapest, 2003

Pukánszky Béla: A gyermekkor története. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2001

A foglalkozásokon történő részvétel:

- Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- vizsga típusa: a hallgatók nagy száma miatt részben írásbeli, részben szóbeli.
- vizsgára bocsátás feltétele: -

A kollokvium típusa: részben írásbeli, részben szóbeli.

Az írásbeli vizsga anyaga:

- fogalommeghatározás,
- nagyobb, átfogó témák esszészerű kifejtése (lásd féléves program),
- évszámok és események összekapcsolása,
- korszakok és pedagógiai eszmerendszerek összehasonlítása.

A szóbeli vizsga anyaga:

- az előadáson tárgyalt témákra vonatkozó szakirodalmi áttekintés és az azokkal kapcsolatos hallgatói reflexiók.

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegyet a szóbeli felelet, illetve az írásbeli vizsgadolgozat minősége alapján ítéli meg az oktató. A tényanyag ismerete mellett a hallgató kifejezőkészsége, stílusa is megmérettetésre kerül.

Tantárgyi tematika és követelményrendszer

BAI 0122 Életkorok pedagógiája

2021/22. II. félév

Féléves tematika:

1. hét: A családi nevelés feladatai.
2. hét: Szülői nevelési stílusok, hibák a családi nevelésben.
3. hét: Speciális helyzetek: egyszülős családok, mozaikcsaládok.
4. hét: Speciális helyzetek: kétnyelvű családok, eltérő kultúrákból érkezett szülők.
5. hét: A kisgyermekkor jellemzői, az óvoda feladatai.
6. hét: A kisiskolás gyermek. Új feladatok a kisiskolás gyermek életében.
7. hét: A serdülőkor. Miért „problémások” a kamaszok?
8. hét: Az ifjúkor. A felsőoktatásba bekerült fiatalok világa.
9. hét: A felnőttkori tanulás jellemzői.
10. hét: **Zárthelyi dolgozat.**
11. hét: Az időskori tanulás jellemzői.
12. hét: Idegennyelv-tanulás a különböző életkorokban és helyszíneken.
13. hét: Formális és informális tanulás külföldön.
14. hét: A kurzus tanulságainak összefoglalása.

Irodalom:

Hegedűs Judit (szerk., 2006): Család, gyermek, társadalom. A gyakorlati pedagógianéhány alapkérdése sorozat 5. kötet. ELTE, Budapest, ISBN:963 970 4644

<http://mek.niif.hu/05400/05461/05461.pdf>

Németh András (2004): Az európai család változásai. in: Pukánszky Béla–Németh András: A pedagógia problémátörténete. Gondolat Kiadó, Budapest,241-259. ISBN: 9639567183

Ranschburg Jenő (2004): Gepárd–kölykök. Urbis Kiadó, Budapest, 125-137.ISBN: 9639291595

Vajda Zsuzsanna (2005): A család funkciói. in: Vajda Zsuzsanna – Kósa Éva: Neveléslélektan. Osiris Kiadó, Budapest, 171-179. ISBN: 963389 7289

A foglalkozásokon történő részvétel:

- Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- vizsga típusa: szóbeli.
- vizsgára bocsátás feltétele: a szemináriumi követelmények sikeres teljesítése és a 10. héten megírandó zárthelyi dolgozat legalább elégséges érdemjeggyel való teljesítése.

A kollokvium típusa: szóbeli

A szóbeli vizsga anyaga:

- az előadáson tárgyalt témákra vonatkozó szakirodalmi áttekintés és az azokkal kapcsolatos hallgatói reflexiók.

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegyet a szóbeli vizsgafelelet minősége alapján ítéli meg az oktató. Elégtelen érdemjegyet a TVSz-ben meghatározott feltételek szerint áll módjukban javítani a hallgatóknak.

Szemináriumi tematika:

A mondókák és mesék szerepe a kisgyermekkorai nevelésben.

Az óvodai beszoktatás és beilleszkedés nehézségei.

Különbségek a fiúk és a lányok nevelésében.

Mennyire gyermekbarát a magyar iskola?

Milyen iskola fogadja a „kezelhetetlen” gyerekeket?

Nevelt és örökbefogadott gyerekek.

Gyermekek a kriminalizálódás útján.

Tartósan beteg gyermek a családban.

Csodagyerekek, gyerekzsenik.

Tantárgyi tematika és követelményrendszer
BDP 1209 A nevelés gyakorlata iskolai, kollégiumi szintéren
2021/22. II. félév

Féléves tematika:

1. hét: Az iskola mint nevelési szintér. Direkt és indirekt nevelő hatások az iskolában.
2. hét: Az iskolai osztály mint közösség.
3. hét: A pedagógus vezetési stílusa, módszerei.
4. hét: A speciális bánásmódot igénylő tanulók.
5. hét: Az osztályfőnök nevelőmunkája.
6. hét: Az iskola és a szülői ház együttműködése.
7. hét: A kollégium mint nevelési szintér.
8. hét: A kollégiumi csoportfoglalkozások megtervezését befolyásoló szempontok.
9. hét: Egy játékfoglalkozás megtervezése. Önismereti játékok.
10. hét: Egy vetélkedő megtervezése. A műveltségi vetélkedők szerepe a tanulói személyiségfejlődésben.
11. hét: Kollégiumi csoportfoglalkozás meglátogatása.
12. hét: Lehetséges hibák, hibaforrások az iskolai és a kollégiumi nevelésben.
13. hét: Nevelési eredményvizsgálatok, neveltségi szint mérése.
14. hét: A kurzus tapasztalatainak megbeszélése.

Irodalom:

Barna Viktor (2015): Kollégiumi megújulás – változó nevelőtanári szerep. Új Pedagógiai Szemle, 65. évf., 1-2. sz., 73-82.

Benedek István (1997): Kollégiumi neveléstan. Országos Közoktatási Intézet, Budapest. ISBN: 963-7315-41-1

Kanovszki Renáta Anikó (2015): A kollégiumi nevelőtanár mint polihisztor. Új Pedagógiai Szemle, 65. évf., 7-8. sz., 111-116.

Szekszárdi Júlia (szerk., 2002): Nevelési kézikönyv nem csak osztályfőnököknek. OKI Kiadó – Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN: 963-6573-35-2

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

- A félév végi értékelés a hallgatók órai szereplése és az elkészített hospitálási napló alapján történik.

A félévközi ellenőrzések követelményei:

- Az órai diskurzusokban való aktív részvétel mellett minden hallgatónak kell egy részletes beszámolót készítenie a megtekintett kollégiumi csoportfoglalkozásról.

Az érdemjegy kialakításának módja:

A félév végi gyakorlati jegyet az órai szereplésekre és a beszámolóra kapott jegyek átlaga adja. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Tantárgyi tematika és követelményrendszer
TKO 1103L Tanítás-tanulás 1. (A tanítás mestersége)

2021/22. II. félév

Féléves tematika:

1. konzultáció: Tanuláselméletek. Rövid didaktikatörténeti bevezetés.
A tanítás-tanulási folyamat makro- és mikrostruktúrája.
Dokumentumok a pedagógus tervezőmunkájában.
A tematikus tervezés pedagógiai értékei.
Tanári szerepek. A kezdő tanárok tipikus problémái.
A reflektív tanári habitus fejlesztésének lehetőségei.
A műveltséganyag kiválasztásának kérdései, a műveltség fogalma. Általános és egyéni műveltség. Humán és természettudományos műveltség.
A kompetenciaalapú tanulás alapfogalmai.

2. konzultáció:
Klasszikus és modern taneszközök, a tankönyvelemzés módszerei.
Humor a pedagógiában. Játékok és játékosság a tanórán.
Hátrányos helyzetű tanulók az iskolában. A tanulók szociokulturális háttérének jelentősége a tanítás-tanulás folyamatának megtervezése, előkészítése szempontjából.
A nyelvi hátrány és a nyelvi szocializáció kérdései. Nyelvváltozatok az iskolában. A tanári nyelvhasználat.
Az iskolai könyvtár mint információs forrásközpont. Együttműködés a könyvtárossal, könyvtári órák tervezése.
Iskolán kívüli helyszínek a tanulás szolgálatában. Tanulmányi séták, intézménylátogatások megszervezése. A múzeum mint tanulási tér.

Irodalom:

Falus Iván (szerk.): Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanulásához. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2004
Golnhofer Erzsébet - Nahalka István (szerk.): A pedagógusok pedagógiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2001
Knausz Imre: A tanítás mestersége. IFA, Budapest, 2001
(<http://mek.oszk.hu/01800/01817/01817.htm>)
Szabó László Tamás: Didaktika szöveggyűjtemény. Pallas Debrecina 2. Kossuth Egyetemi Könyvkiadó, Debrecen, 2006

A foglalkozásokon történő részvétel:

- Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: kollokvium.

Az értékelés módja, ütemezése:

- vizsga típusa: szóbeli.
- vizsgára bocsátás feltétele: egy tanóraelemzés elkészítése.

A vizsgára bocsátás feltétele:

- A hallgatóknak 2-3 oldal terjedelemben elemzést kell készíteniük egy 45 perces tanóra videófelvételéről. Az elemzés céljából kiválasztható videófelvételek listáját az oktató eljuttatta a hallgatókhoz. A dolgozat benyújtásának határideje: 2022. május 1.

A kollokvium típusa: szóbeli.

A szóbeli vizsga anyaga: az előadáson tárgyalt témákra vonatkozó szakirodalmi áttekintés és az azokkal kapcsolatos hallgatói reflexiók.

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegyet a szóbeli felelet minősége alapján ítéli meg az oktató. A tényanyag ismerete mellett a hallgató kifejezőkészsége, stílusa is megmérettetésre kerül.

Tantárgyi tematika és követelményrendszer
TKO 1105L Változó iskola – változó társadalom
2021/22. II. félév

Féléves tematika:

1. konzultáció:

Az európai iskolarendszer kialakulása és fejlődése a XVI. századig.

A reformáció hatása az európai iskolarendszer fejlődésére.

A modern tömegoktatás kialakulása a XIX. század utolsó harmadában. A hazai iskolarendszer változásai az Eötvös-féle népiskolai törvény után.

A Horthy-korszakbeli iskolarendszer jellemzői.

A magyar iskolarendszer teljes átalakulása 1945 után. A középfok eltömegesedése.

A rendszerváltás utáni legfontosabb változások az iskolarendszerben. Szerkezetváltó középiskolák. Az alternatív iskolák felbukkanása az iskolapiacra. Az egyházak újbóli iskolafenntartói szerepvállalása.

Egyenlőtlenségek a hazai oktatásügyben. Elitiskolák és tömegiskolák.

2. konzultáció:

Az iskolák klientúrája, az iskola mint szolgáltató intézmény.

Az iskolák önmeghatározása, iskolamarketing.

A hazai oktatáspolitikát befolyásoló legfőbb tényezők.

Az elmúlt két évtized legfontosabb oktatáspolitikai intézkedései.

A kisiskolák megítélésének változásai az utóbbi évtizedekben.

A pedagógus életpálya-modell. A legfontosabb pedagóguskompetenciák.

A szülők és az iskola együttműködése.

Ha az iskola nem nyújt eleget: az árnyékoktatás (a második iskola) hazai jellemzői.

Irodalom:

Andor Mihály – Liskó Ilona: Iskolaválasztás és mobilitás. Iskolakultúra könyvek.
Iskolakultúra Kiadó, Budapest, 2000

Gábor Kálmán – Dudik Éva: Középosztályosodás és a felsőoktatás tömegesedése. *Educatio*,
2000/1. sz., 95-114.

Kertesi Gábor – Varga Júlia: Foglalkoztatás és iskolázottság Magyarországon. Közgazdasági Szemle, 2005 július-augusztus, 633-662.

Kozma Tamás: Expanzió. Tények és előrejelzések 1983-2020. Educatio, 2010/1. sz., 7-18.

Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla: Bevezetés a pedagógia és az iskolázottság történetébe. Osiris Kiadó, Budapest, 1999

A foglalkozásokon történő részvétel:

- Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- vizsga típusa: szóbeli.
- vizsgára bocsátás feltétele: -

A kollokvium típusa: szóbeli.

A szóbeli vizsga anyaga: az előadáson tárgyalt témákra vonatkozó szakirodalmi áttekintés és az azokkal kapcsolatos hallgatói reflexiók.

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegyet a szóbeli vizsgafelelet minősége alapján ítéli meg az oktató. Elégtelen érdemjegyet a TVSz-ben meghatározott feltételek szerint áll módjában javítaniuk a hallgatóknak.

Tantárgyi tematika és követelményrendszer

BAI 0122L Életkorok pedagógiája

2021/22. II. félév

Féléves tematika:

1. konzultáció:

A családi nevelés feladatai.

Szülői nevelési stílusok, hibák a családi nevelésben.

Speciális helyzetek: egyszülős családok, mozaikcsaládok.

Speciális helyzetek: kétnyelvű családok, eltérő kultúrákból érkezett szülők.

A kisgyermekkor jellemzői, az óvoda feladatai.

Az óvodai beszoktatás és beilleszkedés nehézségei.

Különbségek a fiúk és a lányok nevelésében.

Mennyire gyermekbarát a magyar iskola?

2. konzultáció:

Milyen iskola fogadja a „kezelhetetlen” gyerekeket?

Nevelt és örökbefogadott gyerekek.

Gyermekek a kriminalizálódás útján.

Tartósan beteg gyermek a családban.

Csodagyerekek, gyerekzsenik.

A serdülőkor. Miért „problémások” a kamaszok?

Az ifjúkor. A felsőoktatásba bekerült fiatalok világa.

A felnőttkori tanulás jellemzői.

Irodalom:

Hegedűs Judit (szerk., 2006): Család, gyermek, társadalom. A gyakorlati pedagógianéhány alapkérdése sorozat 5. kötet. ELTE, Budapest, ISBN:963 970 4644

<http://mek.niif.hu/05400/05461/05461.pdf>

Németh András (2004): Az európai család változásai. in: Pukánszky Béla–Németh András: A pedagógia problémátörténete. Gondolat Kiadó, Budapest, 241-259. ISBN: 9639567183

Ranschburg Jenő (2004): Gepárd-kölykök. Urbis Kiadó, Budapest, 125-137. ISBN: 9639291595

Vajda Zsuzsanna (2005): A család funkciói. In: Vajda Zsuzsanna – Kósa Éva: Neveléslélektan. Osiris Kiadó, Budapest, 171-179. ISBN: 963389 7289

A foglalkozásokon történő részvétel:

- Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- vizsga típusa: szóbeli.
- vizsgára bocsátás feltétele: -

A kollokvium típusa: szóbeli.

A szóbeli vizsga anyaga: az előadáson tárgyalt témákra vonatkozó szakirodalmi áttekintés és az azokkal kapcsolatos hallgatói reflexiók.

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegyet a szóbeli vizsgafelelet minősége alapján ítéli meg az oktató. Elégtelen érdemjegyet a TVSz-ben meghatározott feltételek szerint áll módjában javítaniuk a hallgatóknak.

Tantárgyi tematika és követelményrendszer

TKO 1114L Közösségi pedagógiai gyakorlat

2021/22. II. félév

Féléves tematika:

1. konzultáció:

A tanórán és az iskolán kívüli programok szerepe a tanulók személyiségfejlődésében. A nyári táborok szervezésének kérdései. A cserkészmozgalom. A cserkészfoglalkozások pedagógiai és módszertani kérdései.

Gyermekkönyvtárak és múzeumok mint az iskolán kívüli tanulás helyszínei. Sportegyesületek, sportklubok mint az iskolán kívüli tanulás helyszínei. Az egészségtudatosságra nevelés módszerei.

A nemzeti parkok és természetvédelmi egyesületek mint az iskolán kívüli tanulás szinterei. A környezettudatosságra nevelés módszerei.

Egy játékfoglalkozás megtervezése. Önismereti játékok. Egy vetélkedő megtervezése. A műveltségi vetélkedők szerepe a tanulói személyiségfejlődésben.

A reflektív napló. Tanári kompetenciák fejlődése a közösségi gyakorlat alatt. A hallgatók élménybeszámolója a közösségi gyakorlatról. A kurzus tapasztalatainak megbeszélése.

Irodalom:

Bánhidi Attila-Csóka Géza et al. (2004.): Vándortáborozási kézikönyv. Mobilitas Kiadó, Budapest.

Dobos Zoltánné (2004): Napközis foglalkozások tervezése – Tanítói kézikönyv 1-2. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Kriska György-Maklári Jenőné-Scheuer Zsuzsanna (2002): Gyertek velünk erdei iskolába! Farkaserdei erdei iskolai projekt. Flaccus Kiadó, Budapest.

Szakáll Judit (szerk.) (2012): Táborozás. Hasznos tudnivalók táborszervezőknek, közösségi játékok nem csak táborozóknak. Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest.

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

- A félév végi értékelés a megtartott beszámoló alapján történik.

A félévközi ellenőrzések követelményei:

- A konzultációs alkalmon való aktív részvétel mellett minden hallgatónak egy beszámolót kell készítenie a közösségi pedagógiai gyakorlatáról, amelyet előre egyeztetett egyéni konzultáció formájában mutatnak be a csoport tagjai. A beszámolót írásos formában is kérem, a szóbeli beszámolóhoz pedig PPT-s szemléltetés elkészítését is ajánlom.

Az érdemjegy kialakításának módja:

A félév végi gyakorlati jegyet a beszámoló minősége és a leírt változat színvonala alapján kapják meg a hallgatók. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Tantárgyi tematika és követelményrendszer

TKO 9115L Blokkseminárium (Pedagógiai-pszichológiai követő szeminárium 1.)

2021/22. II. félév

Féléves tematika:

1. konzultáció:

Tantárgyi kerettantervek. A kerettantervek tartalmának kritikája. Az óratervezetek lehetséges hibái. Humor és játékosság a tanításban. Didaktikai játékok bemutatása. Az IKT-alapú tanítás-tanulási folyamat megtervezésekor felmerülő kérdések. A munkaformák és módszerek megtervezésekor felmerülő kérdések. Mikor célszerű a régi jó frontális munkaforma alkalmazása? Mire kell ügyelni a kooperatív technikák alkalmazásakor?

Az iskolai ünnepek előkészítésében, összeállításában való részvétel. Milyen egy jól megtervezett ünnep forgatókönyve?

A szülőkkel való kapcsolattartás módjai. Hogyan tervezzük meg a szülői értekezletet?

2. konzultáció:

Az iskolai gyakorlat egyes összetevőinek értelmező bemutatása, elemzése.

Az erősségek és gyengeségek számbavétele.

A mentorral való együttműködés során felmerült kérdések.

A tanulókkal való együttműködés során felmerült problémák, esetleges konfliktusok.

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: minősített aláírás

Az értékelés módja, ütemezése: gyakorlati munka (diasor-prezentáció készítése és bemutatása)

- A diasorozat bemutatására a második konzultáción kerül sor.

A félévközi ellenőrzések követelményei: -

Az érdemjegy kialakításának módja:

A minősített aláírás megszerzésének feltétele egy reflektív tanári habitust igazoló diasorozat elkészítése és annak szakmailag korrekt bemutatása. A diasorozat a hallgató összefüggő szakmai gyakorlatának tapasztalatait tartalmazza.

Tantárgyi tematika és követelményrendszer

BAI 0004L A nevelés történeti alapjai

2021/22. II. félév

Féléves tematika:

1. konzultáció:

Az antik nevelés (Spárta, Athén, a római nevelés korszakai).

A középkori nevelés szinterei.

A reneszánsz kor embereszménye.

A reformáció pedagógiai újításai.

Comenius magyarországi tevékenysége.

A nevelés százada: a XVIII. század.

Rousseau pedagógiai regénye.

2. konzultáció:

A XIX. század első felének európai neveléstudománya.

Herbart pedagógiája.

Schleiermacher.

Diesterweg.

Tolsztoj és a nevelés.

Don Bosco.

Ellen Key. A reformpedagógia kialakulása.

XX. századi pedagógiai irányzatok.

Dewey, Montessori, Freinet.

Summerhill.

Irodalom:

Horváth László – Pornói Imre: Szemelvények a nevelés történetéből. Nyíregyházi Főiskola, Nyíregyháza, 2002

Kéri Katalin: Távoli tájak, ismeretlen gyerekek. JPTE Tanárképző Intézet, Pécs, 1997

Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla: Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe. Osiris Kiadó, Budapest, 1999

Mészáros István: Mióta van iskola? Móra Kiadó, Budapest, 1982

Trencsényi László: Korok, gyerekek, nevelők. Okker Kiadó, Budapest, 1997

A foglalkozásokon történő részvétel:

- Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- vizsga típusa: a résztvevők nagy száma miatt részben írásbeli, részben szóbeli.
- vizsgára bocsátás feltétele: -

A kollokvium típusa: részben írásbeli, részben szóbeli.

Az írásbeli vizsga anyaga:

- fogalommeghatározás,
- nagyobb, átfogó témák esszészerű kifejtése (lásd féléves program),
- évszámok és események összekapcsolása,
- korszakok és pedagógiai eszmerendszerek összehasonlítása.

A szóbeli vizsga anyaga:

- az előadáson tárgyalt témákra vonatkozó szakirodalmi áttekintés és az azokkal kapcsolatos hallgatói reflexiók.

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegyet az írásbeli vizsgadolgozat minősége vagy a szóbeli vizsgafelelet alapján ítéli meg az oktató. A tényanyag ismerete mellett a hallgató kifejezőkészsége, stílusa is megmérettetésre kerül.

Tantárgyi tematika és követelményrendszer
BDP 2224L Köznevelési intézmények adaptív gyakorlata
2021/22. II. félév

Féléves tematika:

1. konzultáció:

Egységesség és pluralizmus az oktatásban.

A differenciálás mai lehetőségei és formái az oktatásban.

Adaptivitás az oktatás céljaira vonatkozóan.

Adaptivitás az oktatás menetében. Az adaptív oktatás feltételei.

2. konzultáció:

Egyéni sajátosságok figyelembevétele a frontális munka során.

Egyéni sajátosságok érvényesülése és tiszteletben tartása a csoportmunkában.

A páros munka és az egyéni sajátosságok.

A részben és a teljesen egyénre szabott munka.

Az adaptív pedagógus jellemzői.

Irodalom:

M. Nádasi Mária (2006): A differenciálástól az adaptivitásig. Fejlesztő Pedagógia, 17. évf., 6. sz., 4–8.

M. Nádasi Mária (2001): Adaptivitás az oktatásban. Comenius Bt., Pécs. ISBN: 963-006-272-0

Lénárd Sándor – Rapos Nóra (szerk., 2004): Magtár. Ötletek az adaptív oktatáshoz. OKI, Budapest

Lénárd Sándor – Rapos Nóra (szerk., 2006): Magtár. Ötletek tanítóknak az adaptív tanulás-szervezéshez. OKI, Budapest

Vámos Ágnes (2003): Különleges bánásmódot igénylő csoportok oktatása. In: Falus I. (szerk.): Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 447–467.

A foglalkozásokon történő részvétel:

- Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- vizsga típusa: szóbeli
- vizsgára bocsátás feltétele: -

A kollokvium típusa: szóbeli

A szóbeli vizsga anyaga:

- az előadáson tárgyalt témákra vonatkozó szakirodalmi áttekintés és az azokkal kapcsolatos hallgatói reflexiók.

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegyet a szóbeli vizsgafelelet minősége alapján ítéli meg az oktató. Elégtelen érdemjegyet a TVSz-ben meghatározott feltételek szerint áll módjában javítaniuk a hallgatóknak.